

Sygn. akt V RC 1127/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 czerwca 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w W., V Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Władzińska

Protokolant: Krystian Kryżba

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2015 r. r. w W.

na rozprawie

sprawy z powództwa R. R. (1)

przeciwko mał. M. R. (1) i M. R. (2) reprezentowanym przez I. R.

o obniżenie alimentów

1. powództwo oddala;
2. znosi wzajemnie poniesione przez strony koszty zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

W dniu 11 grudnia 2014 roku (data stempla pocztowego) powód R. R. (1) wniósł pozew o obniżenie z dniem 4 lutego 2014 roku alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie z dnia 8 kwietnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt I C 231/11 z kwoty po 1.000 zł na rzecz każdego z powodów do kwoty po 500 zł, tj. z łącznej kwoty 2.000 zł do kwoty po 1.000 zł miesięcznie (pozew k.2-6).

W odpowiedzi na pozew z dnia 7 kwietnia 2015 roku przedstawicielka ustawowa małoletnich pozwanych I. R. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu (odpowieź na pozew k.94-96).

Na rozprawie w dniu 14 kwietnia 2015 roku powód poparł powództwo i wniósł o zasądzenie kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego. Przedstawicielka ustawowa pozwanych wniosła o oddalenie powództwa (protokółk.165-166).

W dalszym toku postępowania stanowiska stron nie uległy zmianom.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni M. R. (1), ur. (...) i M. R. (2), ur. (...) są dziećmi R. R. (1) i I. R..

Wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2013 roku Sąd Okręgowy Warszawa P. w W. w sprawie o sygn. I C 231/11 (utrzymanym w mocy przez Sąd II instancji) orzekł rozwód związku małżeńskiego zawartego w dniu 25 czerwca 1994 roku między R. R. (1) a I. R., bez orzekania o winie stron. Wykonywanie władzy rodzicielskiej powierzono obojemu rodzicom.

W punkcie III wyroku obciążono kosztami utrzymania małoletnich M. i M. R. (1) oboje rodziców, ustalając udział ojca R. R. (1) na kwotę po 1.000 zł miesięcznie na każde z dzieci, tj. łącznie po 2.000 zł miesięcznie, płatne do rąk

matki I. R. do dnia 10 każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w wypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat (dowód: wyroki k.397-398, 521 akt I C 231/11).

Podczas rozstrzygnięcia o wysokości obowiązku alimentacyjnego R. R. (1) wobec małoletnich synów przez Sąd Okręgowy, powód pracował jako taksówkarz i uzyskiwał wynagrodzenie rzędu 3.900 zł do 4.900 zł. W 2011 roku podjął dodatkową pracę w firmie sprzątającej, za co zarabiał ok. 1.400 zł. Podczas rozprawy apelacyjnej powód podnosił, że korporacja, dla której świadczył usługi jako taksówkarz, zrezygnowała z dalszej współpracy, jednakże zdaniem Sądu Apelacyjnego nie przesądziło to o utracie bądź obniżeniu jego zdolności zarobkowych (dowód: uzasadnienie wyroku k.541-547 akt I C 231/11).

W 2013 roku I. R. pracowała wówczas w restauracji (...) z wynagrodzeniem w kwocie ok. 1500 zł miesięcznie (dowód: uzasadnienie wyroku k.541-547 akt I C 231/11).

Podczas postępowania rozwodowego ustalono, że małoletni M. i M. R. (1) znajdują się w fazie intensywnego wzrostu, co powoduje wzrost kosztów związanych z wyżywieniem i zakupem odzieży. Wysokie koszty utrzymania małoletniego M. R. (2) były dodatkowo spowodowane jego chorobą nowotworową. Ustalono, że matka małoletnich nie jest w stanie z osiąganego wynagrodzenia zaspokoić wszystkich potrzeb synów, a dodatkowo realizuje swój obowiązek alimentacyjny poprzez osobiste starania o ich utrzymanie i wychowanie. Powód ograniczył swoje obowiązki rodzicielskie do płacenia alimentów na rzecz synów, dlatego Sąd Okręgowy obciążył go obowiązkiem partycypowania w kosztach ich utrzymania w kwocie po 1.000 zł na każdego z synów, tj. łącznie po 2.000 zł miesięcznie (dowód: uzasadnienie wyroku k.541-547 akt I C 231/11).

Obecnie powód R. R. (1) ma 46 lat, jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna, bez prawa do zasiłku, w 2014 roku nie uzyskał dochodów. Powód wskazuje, że nie może podjąć pracy zarobkowej z powodu wieku i obciążenia egzekucją komorniczą. Nie może również rozpocząć kolejnej działalności gospodarczej z powodu zadłużenia wobec ZUS. W celu podniesienia kwalifikacji zawodowych powód podjął studia w Wyższej Szkole (...), czesne w kwocie po 200 zł miesięcznie opłaca jego ojciec (dowód: decyzje k.10, 143, rozliczenie PIT k.141-142, zeznania R. R. (1) k.190-192).

R. R. (1) posiada zaległości w opłacaniu składek FUS, FUZ i FP w łącznej kwocie 40.217,68 (dowód: decyzja k.186).

Powód podnosił, że orzeczenie przez Sąd Okręgowy alimentów na rzecz synów w łącznej kwocie po 2.000 zł miesięcznie było nieuzasadnione jego sytuacją finansową, wobec czego samowolnie zdecydował o przekazywaniu byłej żonie na rzecz synów alimentów w zmniejszonej kwocie 1.000 zł. Środki te otrzymuje od swojej matki (dowód: potwierdzenia nadania k.148-164, zeznania świadka R. R. (2) k.165-166, zeznania R. R. (1) k.190-192).

Powód mieszka z rodzicami, pozostaje na ich utrzymaniu. Jego ojciec jest chory i wymaga opieki, jego emerytura zasila budżet domowy. Matka powoda pracuje i uzyskuje wynagrodzenie w kwocie 2.500 zł, chociaż zamierza przejść na emeryturę (dowód: zeznania świadka R. R. (2) k.165-166, zeznania R. R. (1) k.190-192).

Poza uiszczaniem alimentów (w połowie zasądzonej kwoty) powód R. R. (1) nie uczestniczy w życiu synów (dowód: zeznania R. R. (1) k.190-192, I. R. k.192-195).

Przedstawicielka ustawowa małoletnich pozwanych I. R. ma obecnie 41 lat.

I. R. z uwagi na chorobę syna M. R. (2) zrezygnowała z pracy zarobkowej, utrzymuje się z zasiłku pielęgnacyjnego w kwocie ok. 1200 zł (z tytułu rezygnacji z pracy zawodowej), zasiłków rodzinnych w kwocie po 106 zł na każdego z synów (od września 2015 roku na rzecz mał. M. R. (1) zasiłek będzie wynosił 115 zł), z dodatkiem w kwocie 80 zł miesięcznie z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – łącznie ok. 1600 zł. Ponadto we wrześniu uzyska jednorazowe dodatki do zasiłków w kwocie po 100 zł na rzecz każdego z synów z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2015/2016. W utrzymaniu wspierają I. R. rodzice, w ten sposób, że opłacają część rachunków za mieszkanie (dowód: decyzja k.134, zeznania I. R. k.192-195).

Przedstawicielka ustawowa ponosi koszty związane z utrzymaniem mieszkania w kwocie 1.200 zł (dowód: faktury k.130-131, wysokość opłat miesięcznych k.132, zeznania I. R. k.192-195).

Małoletni pozwany M. R. (1) ma niespełna 18 lat, uczęszcza do II klasy liceum. Małoletni ma ponad 190 cm wzrostu, trenuje siatkówkę (dowód: zeznania świadka I. K. (1) k.189-190, zeznania I. R. k.192-195).

Miesięczny koszt utrzymania małoletniego pozwanego stanowi kwotę ok. 1835 zł miesięcznie, w tym: 20 zł opłata za klub siatkarski, 17 zł strój (200 zł rocznie), 83 zł wakacje i ferie (1.000 zł rocznie), 20 zł wyjazdy na mecze, 600 zł wyżywienie, 100 zł odzież (600-700 zł co pół roku), 20 zł wyjścia szkolne, 75 zł telefon komórkowy, 180 zł zajęcia dodatkowe z j. angielskiego, 100 zł zajęcia dodatkowe z j. polskiego, 100 zł zajęcia dodatkowe z matematyki, 50 zł środki czystości, 20 zł basen (dowód: zeznania I. R. k.192-195).

Małoletni pozwany M. R. (2) ma obecnie 13 lat, uczęszcza do I klasy gimnazjum. Małoletni choruje na nowotwór śródrdzeniowy, otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł. Małoletni pozwany przeszedł chemioterapię, z tego powodu zmieniła się jego budowa – przed leczeniem trenował piłkę nożną i był wysportowany, obecnie po lekach jest opuchnięty. Występuje u niego konieczność stosowania diety, aby jego fizjonomia powróciła do stanu jak przed leczeniem. Konieczna jest również rehabilitacja z powodu zbitcia mięśni – jej koszt to 80 zł jednorazowo, odbywa się raz w tygodniu (dowód: orzeczenie o niepełnosprawności k.87, decyzja k.133, zaświadczenie k.187).

Miesięczny koszt utrzymania małoletniego M. R. (2) stanowi kwotę ok. 2.092 zł miesięcznie, w tym 800 zł wyżywienie, 100 zł odzież (600-700 zł co pół roku), 50 zł środki czystości, 67 zł zielona szkoła (800 zł raz w roku), 20 zł kino, teatr, 80 zł obiady w szkole, 180 zł zajęcia dodatkowe z j. angielskiego, 320 zł rehabilitacja, 20 zł leki, 35 zł telefon komórkowy, 20 zł basen (dowód: faktura k.129).

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie wymienionych powyżej dowodów załączonych do akt niniejszego postępowania, a także zeznań świadków R. R. (2), I. K. (2) oraz stron – powoda R. R. (1), przedstawicielki ustawowej małoletnich pozwanych I. R.. Sąd oparł się również na załączonych do sprawy aktach postępowania prowadzonego przez Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie I Wydział Cywilny, sygn. akt I C 1103/11.

Sąd uwzględnił dowód z zeznań świadka R. R. (2) w części, tj. w przedmiocie wspierania finansowego powoda R. R. (1) i dokonywania za niego płatności alimentów w kwocie po 1.000 zł miesięcznie. Zeznania świadka w pozostałym zakresie nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo o obniżenie alimentów na rzecz mał. M. i M. R. (2) nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków należy rozumieć istotne zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie lub zmniejszenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, w skutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania wysokości świadczeń alimentacyjnych. Zawsze jednak dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku.

Sąd w niniejszej sprawie zobowiązany był do ustalenia, jakiego rodzaju zmiany w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych oraz w zakresie zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego zaszyły w okresie od ustalenia alimentów, tj. od dnia 8 kwietnia 2013 roku. Od tej daty upłynęły dwa lata.

W minionym okresie sytuacja stron nie uległa takim zmianom, które uzasadniałyby uwzględnienie powództwa.

Od wyrokowania przez Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie oraz Sąd Apelacyjny sytuacja finansowa powoda nie uległa zmianom. W uzasadnieniu wyroku sądu II instancji podnoszono, że zaprzestanie przez R. R. (1)

wykonywania działalności gospodarczej w ramach współpracy z (...) nie powoduje utraty możliwości zarobkowych i nie powinna skutkować obniżeniem alimentów zasądzonych w I instancji.

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania, zaś z mocy art. 135 § 1 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

W ocenie Sądu możliwości zarobkowe R. R. (1), rozumiane jako zarobki i dochody, jakie uzyskiwałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych nie uległy zmianom. Zdaniem Sądu powód uchyla się od podjęcia pracy zarobkowej, tłumacząc to wiekiem, brakiem samochodu czy prowadzoną egzekucją komorniczą, co jest nieuzasadnione jego sytuacją rodzinną. Te okoliczności powód podnosił już podczas sprawy rozwodowej, na etapie jej rozpoznawania przez sąd II instancji.

Sąd uznał, że wobec wejścia starszego syna w okres dojrzewania i szybkiego wzrostu, a także w związku z chorobą młodszego syna, R. R. (1) powinien wziąć na siebie ciężar ich utrzymania poprzez regularne łożenie alimentów. Tymczasem powód scedował na inne osoby całość swoich obowiązków rodzicielskich – na I. R. obowiązek dokładania starań o wychowanie i utrzymanie, poprzez brak kontaktu z synami i brak uczestnictwa w ich życiu, zaś obowiązek uiszczania alimentów przerzucił na swoją matkę – R. R. (2), która w imieniu syna dokonuje wpłat alimentów na rzecz wnuków.

W przedmiotowej sprawie Sąd powziął przekonanie, że wniesienie powództwa o obniżenie alimentów nie było spowodowane zmianą okoliczności, określoną w art. 138 k.r.o., a tym, że R. R. (1) nie zaakceptował wysokości alimentów zasądzonych w postępowaniu rozwodowym, o czym świadczy powoływanie się przez niego na te same okoliczności, co w 2013/2014 roku.

Sąd uznał jednocześnie, że usprawiedliwione potrzeby małoletnich pozwanych na przestrzeni ostatnich dwóch lat nie uległy takim zmianom, które uzasadniałyby choćby częściowe uwzględnienie powództwa.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 138 k.r.o. a contrario Sąd oddalił powództwo.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd ustalił, że sytuacja finansowa powoda nie uzasadnia obciążania go kosztami zastępstwa procesowego, z uwagi na znaczne zadłużenie m.in. alimentacyjne.